

21.2.2012

Julkinen

Suomen Pankin rahapolitiikan operaatioiden riskienhallinta

Suomen Pankki osana eurojärjestelmää osallistuu EKP:n rahapolitiikan operaatioiden toimeenpanoon. Operaatioiden toteutukseen ja riskienhallintaan liittyvät menettelyt on määritetty EKP:n neuvostossa. Suomen Pankki vastaa eurojärjestelmän rahapolitiikan operaatioidensa riskeistä pääomaavaimensa mukaisessa suhteessa (1,8 %).

Eurojärjestelmän rahapolitiikan jälleenrahoitusoperaatioissa pankit saavat keskuspankeilta luottoa ennalta määritellyksi ajaksi vakuuksia vastaan. Suomen Pankki hoitaa suomalaisten pankkien luotonannon käytännön toteutuksen vakuushallinta mukaan lukien.

Eurojärjestelmä antaa siis luottoa pankeille riittäviä vakuuksia vastaan. Vakuudellisessa luotonannossa todennäköisyys altistua tappioille on suhteellisen pieni, sillä se edellyttäisi sekä luottoa saavan pankin että vakuuspapereiden liikkeeseenlaskijan ajautumista maksukyvyttömyyteen. Eurojärjestelmän ja Suomen Pankin riskienhallinta seuraavat jatkuvasti sekä luototettujen pankkien että vakuuspapereiden liikkeeseenlaskijoiden luottokelpoisuutta. Jos vakuuspapereiden liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuus heikkenee alle sovitun tason, paperia ei hyväksytä vakuudeksi ja tarpeen vaatiessa pankin on toimitettava uusia vakuuksia. Rahapolitiikan operaatioihin hyväksyttävältä pankilta edellytetään, että se on rahoitusasemaltaan vakaa.

Niin kuin yleensäkin luotonannon riskienhallinnassa eurojärjestelmä on varautunut siihen, että luottoa saanut pankki voi ajautua maksukyvyttömyystilaan ja vakuudet joudutaan realisoimaan. Jotta vakuuksilla saataisiin katettua mahdollinen menetetty luotto, on vakuuksien arvosta oltava jatkuvasti käsitys realisointitilanteen varalle. Tämän takia vakuudet hinnoitellaan päivittäin. Lisäksi varaudutaan vakuuden arvon realisointiaikana tapahtuvaan laskuun siten, että papereita ei hyväksytä vakuudeksi täydestä arvostaan. Vakuuden arvosta leikataan sitä suurempi osuus, mitä suuremmaksi sen arvon mahdollinen lasku arvioidaan.

Eurojärjestelmä hyväksyy vakuudeksi tietyt ehdot täyttäviä velkainstrumentteja. Osakkeita ei hyväksytä, koska niiden etuoikeusasema on konkurssitapauksessa huonompi. Lisäksi pankkisektorin liikkeeseen laskemille vakuudettomille papereille on yritys- ja julkissektorin papereita tiukemmat vakuuskäytön ehdot, jotta sekä luotonantajat että vakuuksien liikkeeseenlaskijat eivät keskity liikaa yhdelle sektorille.

Turvatakseen vakuuksien riittävyyden EKP:n neuvosto ilmoitti viime joulukuussa, että keskuspankit voivat hyväksyä omalla vastuullaan tilapäisesti vakuudeksi pankkien asiakkailleen myöntämiä lainoja laajemmin kuin normaalisti.